

SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO s.r.o.

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

**ÚČETNICTVÍ PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ V PRAXI
ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Petra MAREČKOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří STROUHAL, PhD.**

Praha, květen 2011

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma *Účetnictví peněžních prostředků v praxi územních samosprávných celků* jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v seznamu použitých zdrojů.

V Praze dne 16. dubna 2011

Petra MAREČKOVÁ

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Petra MAREČKOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název:	Účetnictví peněžních prostředků v praxi územních samosprávných celků
Název (v angličtině):	The cash accounting in use of the self – governing units

Zásady pro vypracování:

1. Zpracovat návrh pracovní osnovy a projednat jej s vedoucím bakalářské práce.
2. Prostudovat odbornou literaturu a získat praktické poznatky pro vypracování bakalářské práce na Odboru účetnictví Magistrátu hlavního města Prahy.
3. V průběhu zpracování pravidelně konzultovat s vedoucím bakalářské práce postup a dosažené výsledky.
4. Cílem bakalářské práce je v teoretické části pojednat o obecných zásadách účtování na bankovních účtech v systému podvojného účetnictví a v praktické části popsat systém bankovních účtů na Magistrátě hlavního města Prahy, popř. způsob účtování na nich na konkrétním příkladě.

Rozsah práce: 42

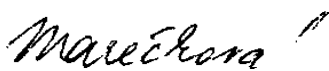
Seznam odborné literatury:

1. BŘEZINOVÁ, Hana; MUNZAR, Vladimír, *Účetnictví /.. 3. přepracované a rozšířené vydání.* Praha: Institut svazu účetních, 2007. 494 s. ISBN 978-80-86716-45-9.
2. KINŠT, Jan; PAROUBEK, Jiří. *Rozpočtová skladba v roce 2010 a praktické příklady.* 3. vydání. Olomouc: Anag, 2009. 255 s. ISBN 978-80-7263-556-6.
3. PROKŮPKOVÁ, Danuše; TAKÁČOVÁ, Hana, aj. *Lexikon účetních souvztažností pro příspěvkové organizace.* Základní dílo včetně 23. aktualizace. Praha: Verlag Dashöfer, 2005. ISBN 80-86229-12-2.
4. SVOBODOVÁ, Jaroslava, aj. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky.* Olomouc: Anag, 2010. 439 s. ISBN 978-80-7263-594-8.
5. *Úplné znění č. 786- Účetnictví, Nové účetní standardy, Kontrola - podle stavu k 8.3.2010* Ostrava: Sagit, 2010, 288 s. ISBN 978-80-7208-803-4.

Datum zadání bakalářské práce: září 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2011

L. S.

Petra MAREČKOVÁ
autor

Ing. Jiří STROUHAL, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na účtování krátkodobého finančního majetku, a to bankovních účtů a peněžních prostředků v hotovosti. Práce pojednává o zařazení krátkodobého finančního majetku v účtovém rozvrhu pro podnikatele a pro veřejnou správu. Praktická část je věnována Operačnímu programu Praha Adaptabilita, který je financován z Evropského sociálního fondu. Jsou zde zveřejněny výstupy o čerpání finančních prostředků v roce 2010 a postup při jejich účtování na Magistrátu hlavního města Prahy.

ABSTRACT

Bachelor thesis deals for reporting of short-term financial assets, i.e. bank accounts and cash. Text discusses the recognition of short-term financial assets as well as their classification within the chart of accounts for entrepreneurs and for public administration. Practical part of thesis deals with Operational Program Prague – Adaptability – funded from European Social Fund. There are also presented the outputs about the utilization of funds in 2010 and the system of their reporting at Prague Municipality.

KLÍČOVÁ SLOVA

Účetnictví, krátkodobý finanční majetek, Operační program Praha Adaptabilita

OBSAH:

Úvod

Cíl práce a metodika

TEORETICKÁ ČÁST:

1. Bankovní účty – obecné zásady.....	10
1.1. Typy bankovních účtů.....	11
2. Účty a zásady účtování na účtech podle Českého účetního standardu č. 701 pro některé vybrané účetní jednotky.....	13
2.1 Syntetické a analytické účty.....	13
2.1.1 Syntetické účty.....	14
2.1.2 Analytické účty	15
2.2 Podrozvahové účty.....	16
3. Účtování krátkodobého finančního majetku.....	17
3.1 Peníze v hotovosti.....	17
3.2 Peníze na cestě.....	19
3.3 Ceniny.....	20
3.4. Účtování krátkodobého finančního majetku – zobrazení v účtovém rozvrhu pro podnikatele.....	21
4. Účtování krátkodobého finančního majetku v účtovém rozvrhu 2010 pro územní samosprávné celky	22
4.1 Zobrazení krátkodobého finančního majetku v účtovém rozvrhu 2010 pro územní samosprávné celky.....	22

PRAKTICKÁ ČÁST:

5. Operační program Praha Adaptabilita (dále jen OPPA)	25
5.1 OPPA – informativní představení projektu.....	25
5.2 Informace o rozpočtu a financování projektu.....	26
5.3 Čerpání alokace programu.....	27
5.4 Finanční plán.....	29
5.5 Platby ze strany Evropské unie, křížové financování.....	30
5.6 Vrácená nebo znovu použitá pomoc.....	32
5.7 Kvalitativní analýza.....	33
5.8 Kontrola.....	36

6. Účtování operačního programu Praha Adaptabilita.....	38
6.1 Systém bankovních účtů.....	39
6.2 Systém použití účelových znaků.....	40
6.3 Evidence dokladů vztahujících se k vlastním projektům MHMP.....	41
7. Účtování mezi účty uvnitř účetní jednotky – postup používaný na odboru účetnictví Magistrátu hlavního města Prahy	42
7.1 Převody uvnitř a mezi nákladovými středisky	42
7.2 Příklady účtování	44
7.2.1 Účtování příjmů (transfery od Ministerstva pro místní rozvoj)....	44
7.2.2 Účtování výdajů	45
Závěr.....	49
Použité zdroje.....	50

Bakalářská práce je zaměřena na účtování krátkodobého finančního majetku – bankovních účtech a hotovosti.

V první, teoretické, části se pojednává o bankovních účtech – obecně o jejich funkci, různých druzích účtů a jejich významu pro účetní jednotku. Je zde obecně pojednáno o účtování na syntetických a analytických účtech. Dále jsem se věnovala obecným zásadám o účtování krátkodobého finančního majetku, jeho zobrazení v účtovém rozvrhu a na závěr teoretické části jsem zařadila náhled na rozdíly, které vznikají při srovnání účtování krátkodobého finančního majetku u podnikatelů a ve veřejné správě – konkrétně územních samosprávných celcích.

Praktická část je věnována Operačnímu programu Praha Adaptabilita, který je financován z Evropského sociálního fondu – to znamená z peněz Evropské unie. Hodlám se v této práci zabývat hlavně aktuálním vývojem – to znamená konkrétními výsledky z nedávné doby – konkrétně z roku 2010. Pracuji na Magistrátu hlavního města Prahy, který je pověřen řízením implementace Operačního programu Praha Adaptabilita (dále jen zkr. OPPA). Rok 2010 lze obecně hodnotit jako první rok, kdy implementace OPPA probíhala zcela plnohodnotně, zejména díky postupu realizace podpořených projektů.

Na Magistrátu hl. města Prahy jsou do implementace OPPA zapojeny velkou mírou pracovníci odboru fondů Evropské unie a také odboru účetnictví, kde je o čerpání a vydávání peněžních prostředků vedeno účetnictví. Odtud pochází největší podíl mých zdrojů při tvorbě praktické části této bakalářské práce. Jak jsem již nastínila, v praktické části bude zevrubně popsán jak projekt OPPA „zvenku“ – to znamená pro pouhého zájemce o informaci, tak „zevnitř“ – jak je o projektu účtováno a jak a odkud jsou projekty financovány.

CÍL A METODIKA

Výsledkem této bakalářské práce bude přiblížit čtenáři zobrazení a postup účtování krátkodobého finančního majetku jak z pohledu podnikatele, tak z pohledu praxe územních samosprávných celků, což jsou dvě oblasti, které se řídí odlišnými závaznými předpisy. V praktické části chci nechat čtenáře nahlédnout na praktický postup při účtování příjmů a výdajů týkajících se Operačního programu Praha Adaptabilita a na jeho dosažené výsledky zejména z finanční oblasti týkající se minulého roku 2010.

Při psaní této bakalářské práce budu využívat dostupnou literaturu, která se zabývá účtováním krátkodobého finančního majetku, materiálů z Magistrátu hlavního města Prahy týkajících se operačních programů financovaných Evropským sociálním fondem a mých vlastních praktických zkušeností načerpaných při své práci na odboru účetnictví Magistrátu hlavního města Prahy.

1. BANKOVNÍ ÚČTY – obecné zásady

Bezhotovostní platební styk je praktická a poměrně bezpečná forma nakládání s peněžními prostředky. Pro účetní jednotku je bezhotovostní platební styk s dodavateli, odběrateli, bankami a jinými organizacemi - např. finančními úřady činností téměř nevyhnutelnou v běžném chodu firmy. Banky zřizují klientům bankovní účty, na nichž se účtuje o stavu a pohybu peněžních prostředků účetní jednotky v bankách. Směrná účtová osnova vymezuje v účtové třídě 2 účtovou skupinu **22 – Účty v bankách**. V ní lze zřizovat syntetické a dále analytické účty, které mají charakter vkladových účtů. Účetní jednotka tak bude mít samostatné účty vedené podle měn, tzn. korunové účty, devizové účty, podle bank, v nichž má účty zřízené, podle druhu účtu, zda je běžný, termínový (s výpovědní dobou do jednoho roku), nebo kontokorentní. Podle účtového rozvrhu používáme účet **221 – Bankovní účty**.

Banka na zřízený účet pro majitele přijímá peněžité vklady a uskutečňuje platby podle písemných (jednorázových či trvalých) **příkazů** majitele účtu. Ty mohou být písemné nebo v elektronické podobě. Účet je veden v té měně, ve které byl zřízen. Při zřízení účtu majitel účtu předává bance **podpisové vzory** osob, které jsou oprávněny disponovat s prostředky jeho účtu. Smluvně jsou dohodnuty lhůty pro zasílání výpisů z účtu o pohybu a stavu peněžních prostředků na účtu. Ze zákona pak vyplývá pro banku povinnost zaslat majiteli účtu výpis, ve kterém oznámí výši zůstatku peněžních prostředků ke konci kalendářního roku. Ten, případně ještě ověřovací (konfirmační) dopis, jsou podkladem pro inventarizaci stavu peněžních prostředků na bankovních účtech.

V bankovních výpisech z účtu jsou zejména informace uvádějící:

- Počáteční stav peněžních prostředků na účtu;
- Provedené platby na základě příkazu majitele účtu nebo pověřené osoby;
- Přijaté úhrady;
- Výběry nebo vklady peněžních prostředků majitelem účtu nebo jinou osobou;

- Bankovní poplatky za provedené operace;
- Připsané úroky bankou;
- Konečný stav peněžních prostředků na účtu k určitému datu.

Banka za uložené finanční prostředky připisuje úroky, které představují finanční výnos. Většinou se v účtovém rozvrhu pro tento výnos používá účet **662 – Úroky**. Za úkony (jako je provedení plateb, zasílání výpisů) banka účtuje poplatky, které slouží k úhradě nákladů spojených s uskutečněním příslušných operací. Jedná se o finanční náklad, pro které v účtovém rozvrhu většinou používáme účet **568 – Ostatní finanční náklady**. Způsobí-li banka chybu na bankovním výpise, účetní jednotka postupuje v účetnictví v souladu s tímto, byť chybným, účetním dokladem. Nesprávnou položku zaúčtuje jako zúčtovací vztah (pohledávky, závazky vůči bance), s bankou projedná situaci, která nastala a po obdržení opraveného bankovního výpisu provede zúčtování. (Březinová, Munzar; 2007, s. 250).

1.1 TYPY BANKOVNÍCH ÚČTŮ

- Běžný účet

Je jím nazýván vkladový bankovní účet sloužící k ukládání vlastních prostředků a přijímání docházejících úhrad z platebního styku. Otevření a vedení účtu je provedeno písemnou smlouvou s předepsanými náležitostmi (např. podpisovým vzorem uloženým v bance). Vlastník účtu má právo s peněžními prostředky na účtu volně disponovat, a to na základě písemných nebo elektronických příkazů. Vklady na účet nebo výběry z účtu jsou zpravidla bez omezení, a proto se využívá k platebnímu styku. Běžný účet umožňuje provádět bezhotovostní převody peněz.

- Termínované vklady

Běžný účet bývá úročen nízkou úrokovou sazbou. Z tohoto důvodu účetní jednotky převádí své volné finanční prostředky na přidružené termínované vklady. Ty už bývají omezeny termínem možného výběru (dobou uložení peněz), výpovědní lhůtou a minimální částkou pro uložení. Nedodržení termínu nebo

výpovědní lhůty je sankcionováno. Při nedodržení minimální výše vkladu není termínovaný účet založen.

- **Kontokorentní účet**

Na běžném účtu mohou být vedeny peněžní prostředky spolu s kontokorentním úvěrem, kterým banka pomáhá účetní jednotce překlenout nedostatek peněžních prostředků.

Kontokorentní účet zřizuje banka pro své spolehlivé klienty na základě smluvních podmínek. Banka v takovém případě provádí platby, i když na účtu majitele nejsou potřebné finanční prostředky – poskytnutím bankovního úvěru mu umožňuje rychle překlenout krátkodobý nedostatek finančních prostředků na účtu. Předmětem smlouvy mezi bankou a účetní jednotkou je stanovení maximální výše pasivního zůstatku, kterého může kontokorentní účet dosáhnout. Pokud běžný účet, který lze na základě smlouvy přečerpat (kontokorentní účet) má k rozvahovému dni pasivní zůstatek, vykazuje se v rozvaze jako bankovní úvěr (cizí zdroj). (Březinová, Munzar; 2007, s. 249)

- **Depozitní účet**

Depozitní účet je jiný druh vkladového účtu. Jeho otevření je vázáno na složení minimální částky stanovené bankou. Podmínky vedení účtu (např. úroky, poplatky, výpovědní lhůta) jsou obvykle závislé na druhu vkladu (krátkodobý, dlouhodobý).

- **Devizový účet**

Na devizovém účtu se vedou peněžní prostředky ve volně směnitelných měnách. Lze na něj vkládat hotovost nejen v měně, ve které se účet vede, ale i v ostatních volně směnitelných měnách. Stejná situace platí i pro ostatní transakce na účtu. (Prokúpková, Takáčová; 2005)

Pro účely účetnictví je účetní jednotka povinna vést peněžní prostředky přepočteny na české koruny. K rozvahovému dni vždy přepočte stav na devizovém účtu aktuálním kursem vyhlášeným ČNB. (Březinová, Munzar; 2007, s. 249)

2. ÚČTY A ZÁSADY ÚČTOVÁNÍ NA ÚČTECH PODLE ČESKÉHO ÚČETNÍHO STANDARDU Č. 701 PRO NĚKTERÉ VYBRANÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY

Za účelem docílení souladu při používání účetních metod některými vybranými účetními jednotkami jsou základní postupy účtování na účtech stanoveny Českým účetním standardem pro některé vybrané účetní jednotky č. 701. Tento standard je vytvořen v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. (Svobodová, aj.; 2010, s. 287).

Účetní jednotka sestaví účtový rozvrh v souladu s § 14 odst. 2 a 3 zákona a s § 78 vyhlášky.

2.1 SYNTETICKÉ A ANALYTICKÉ ÚČTY

Syntetické účty zřizuje účetní jednotka v souladu se směrnou účtovou osnovou podle § 14 zákona a § 76 až 78 vyhlášky. V rámci syntetických účtů vytváří účetní jednotka analytické účty. Při vytváření analytických účtů bere účetní jednotka v úvahu zejména následující hlediska, pokud tato nejsou již zohledněna přímo syntetickými účty směrné účtové osnovy nebo zajištěna jinými nástroji pro členění syntetických účtů:

- Členění podle jednotlivých druhů majetku, hmotně odpovědných osob, případně podle míst uložení či umístění majetku;
- Zatížení majetku zástavním právem nebo věcným břemenem, popřípadě převedené nebo poskytnuté zajištění;

- Změna reálné hodnoty u majetku určeného k prodeji podle § 64 odstavce 1 vyhlášky;
- Další významné skutečnosti, například u pohledávek členění podle jednotlivých dlužníků nebo u cenných papírů cenné papíry v umořovacím řízení;
- Členění závazků podle jednotlivých věřitelů;
- Členění na českou a cizí měnu v případech stanovených v § 4 odst. 12 zákona;
- Členění pro účely přenosu účetních záznamů do centrálního systému účetních informací státu podle technické vyhlášky o účetních záznamech a podle jiných právních předpisů;
- Členění pro účely sestavení přílohy podle § 45 vyhlášky a podle závazného vzoru uvedeného v příloze č. 5 k vyhlášce;
- Členění rozpočtových příjmů a výdajů v souladu s vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů;
- Oddělené sledování nákladů, výnosů a výsledků hospodaření za hlavní a hospodářskou činnost;
- Členění pro daňové účely, tzn. pro transformaci účetního výsledku hospodaření před zdaněním na daňový základ vymezený zákonem o daních z příjmů, zejména pokud jde o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů a zdaňované příjmy, pro potřeby daně z přidané hodnoty, spotřebních daní, apod.
- Členění pro potřeby zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění;
- Členění z hlediska potřeb finančního řízení účetní jednotky;
- Členění podle požadavků externích uživatelů údajů z účetnictví na základě jiného právního předpisu. (Svobodová, aj.; 2010, s. 287-289)

2.1.1 SYNTETICKÉ ÚČTY

Syntetické účty tvoří soubor účtů rozvahových a výsledkových, na nichž se zaznamenávají aktiva, pasiva, náklady a výnosy souhrnně neboli synteticky. Syntetické účty poskytují takovou míru zevšeobecnění, která odpovídá požadavkům a potřebám uživatelů účetních informací. Podrobnost informací, které v sobě syntetické účty mají, je dána potřebami účetní jednotky a možnostmi na základě nich sestavit účetní výkazy rozvahu a výsledovku,

kteře jako dvě významné části účetní závěrky jsou zveřejňovány pro uživatele informací z účetnictví. Některé systémy stanovují povinné členění syntetických účtů účtovou osnovou. Tak tomu bylo do konce roku 2002 i v České republice.

Úkolem syntetických účtů je na základě počátečních stavů, přírůstků, úbytků a konečných stavů zaúčtovat všechny účetní případy, které v průběhu účetního období nastaly. Musí tedy vytvářet uzavřený systém, který umožní, aby účetnictví za účetní jednotku bylo úplné, zahrnovalo veškeré účetní případy, které se jí za účetní období týkají.

Tak jako celý systém účetnictví je založen na zaznamenávání účetních případů v peněžních jednotkách, i základní prvek účetnictví – **účet**, je veden v peněžních jednotkách.

2.1.2 ANALYTICKÉ ÚČTY

Analytické účty poskytují údaje, jež jsou podrobněji vymezeny z konkrétnějších hledisek, než jaká může obsahovat syntetický účet. Analytické účty se zřizují vždy k určitému syntetickému účtu. Jejich vztah si lze představit jako vztah části k celku, které souhrn těchto částí tvoří. Analytické účty podrobněji rozkládají celkové souhrnné údaje příslušného syntetického účtu.

Hlediska, která většinou určují potřebu analytického členění syntetických účtů, jsou dána potřebami vnitropodnikových útvarů účetní jednotky, požadavky na podrobnější informace z důvodu ochrany a většího přehledu o majetku, daňovými požadavky apod. Analytické účty jsou vedeny k syntetickým účtům rozvahovým i účtům výsledkovým. Vedou se ale podle potřeb, tzn. jen k těm syntetickým účtům, u nichž má podrobnější členění své opodstatnění.

Analytické účty tak nemusí tvořit ucelený systém, i když tomu ve většině účetních jednotek tak je. Zápisy na analytických účtech se vyznačují tím, že proti podvojnému zápisu na syntetických účtech jde o zápis jednoduchý, tj. bez souvztažnosti. Ale toto konstatování platí tehdy, když je prvotně účtováno na syntetický účet. Praxe často přináší opačnou situaci, kdy je prvotně účtováno o podrobnější informaci, provádí se souvztažný a podvojný zápis na úrovni analytických účtů, poté dochází k jejich sečtení na úroveň syntetického účtu. (Svobodová, aj.; 2010, s. 93)

2.2 PODROZVAHOVÉ ÚČTY

V knihách podrozvahových účtů se účtuje o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, avšak nejsou splněny všechny podmínky pro provedení účetního zápisu v hlavní knize a to jak v průběhu účetního období, tak ke konci rozvahového dne.

- Na podrozvahových účtech se v knihách podrozvahových účtů v účtových skupinách 90 až 99 v souladu s ustanoveními § 47 až 55 vyhlášky účtuje o významných skutečnostech, jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky a jejích ekonomických zdrojů, které lze využít, nebo jejichž zachycení a zobrazení v účetní závěrce podává jejímu uživateli informaci využitelnou pro jeho rozhodování nebo úsudek;
- Zápisy v knize podrozvahových účtů se uskutečňují tak, že se provádí na stranu MÁ DÁTI nebo na stranu DAL podrozvahového účtu, která je stejná jako při předcházejícím nebo následujícím zápisu na příslušný (související) účet v hlavní knize.
- Zápisy na účtu 999 se provádí tak, že strana MÁ DÁTI zajišťuje podvojný zápis na straně DAL jiného podrozvahového účtu, a naopak. Zápisy v knize podrozvahových účtů lze provádět také s kladným nebo záporným znaménkem tak, že podle výše uvedeného je přírůstek stavu příslušného podrozvahového účtu označován kladným znaménkem a snížení stavu příslušného podrozvahového účtu je označován záporným znaménkem.
- Zjistí-li účetní jednotka, že nejsou již splněny podmínky pro účtování v knize podrozvahových účtů a tato skutečnost zakládá povinnost provedení zápisu v hlavní knize, provádí se zápis v knize podrozvahových účtů a zápis v hlavní knize ve stejný okamžik (například jsou již splněny všechny podmínky pro účtování o pohledávce, a proto zanikají podmínky pro účtování o podmíněné pohledávce). Okamžik zápisů v těchto knihách je také stejný, pokud zanikl důvod pro zachycení určité skutečnosti v hlavní knize a z toho důvodu je účtováno o snížení určité položky aktiva nebo pasiva, a zároveň byly splněny podmínky pro zápis v knize podrozvahových účtů (například uplynutím času došlo k promlčení pohledávky, avšak je zde předpoklad úhrady dluhu ručitelem nebo jsou splněny podmínky pro upuštění od vymáhání pohledávky podle jiného právního předpisu a zároveň účetní

jednotka již nemá povinnost vykazovat pohledávku v rozvaze, avšak má povinnost tuto pohledávku nadále sledovat). (Svobodová, aj.; 2010, s. 287-289)

3. ÚČTOVÁNÍ KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU

3.1 PENÍZE V HOTOVOSTI

Směrná účtová osnova uvažuje pro účtování operací s penězi v hotovosti se samostatnou účtovou skupinou **21- Peníze**. Tato účtová skupina umožňuje, aby v ní bylo účtováno o stavu a pohybu peněz jak tuzemské měny, tak i měn cizích (valut). V této účtové skupině bude zřejmě účtováno i o šecích (cenné papíry), neboť tak bylo vždy postupováno ve vazbě na jejich blízkost k peněžním prostředkům. V účtové skupině 21 bude účtováno i o poukázkách přijatých k zúčtování (např. na odběr zboží nebo služeb) jako platební prostředky. Peníze v pokladně nesmí být nahrazovány stvrzenkami a všechny výdaje a příjmy peněz musí být řádně zaúčtovány. Součástí pokladní hotovosti jsou i nasáčkované výplaty, pokud nebyly předány v den výplaty příjemcům a depozita (úschovy peněz). Placení v hotovosti je v současnosti omezeno limitem 15 000 EUR v průběhu jednoho kalendářního dne stejné osobě. (Březinová, Munzar; 2007, s. 247)

Podrobnější členění na jednotlivých syntetických účtech v účtové skupině 21 – Peníze nebo dále na analytických účtech bude v účetních jednotkách stanoveno podle měn – tuzemská měna (korunové pokladny) a cizí měny (valutové pokladny) a podle hmotně odpovědných osob. Zvlášť lze stanovit samostatný syntetický účet pro šeky a poukázky k zúčtování nebo se rozhodnout pro jejich účtování na analytických účtech například ke konkrétní korunové nebo valutové pokladně. Podrobnou evidenci o pohybech peněžních prostředků povede účetní jednotka v pokladních knihách, které mohou mít formu účtů nebo pomocné evidence.

Účetními doklady, na základě kterých se účtuje o pohybu peněžních prostředků v hotovosti, jsou **příjmové pokladní doklady** a **výdajové pokladní doklady**. Stejně jako

každý jiný účetní doklad musí obsahovat povinné náležitosti, tj. označení účetního dokladu, obsah účetního případu, jeho účastníky, peněžní částku, okamžik vyhotovení účetního dokladu, okamžik uskutečnění účetního případu (pokud není shodný s okamžikem vyhotovení dokladu) a podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za zaúčtování účetního případu.

Vnitřní směrnici účetní jednotky pro oběh účetních dokladů je nutno stanovit, kdo pokladní doklady vyhotovuje, jakým způsobem, kdo je schvaluje, kdo zúčtovává účetní případ týkající se pohybu peněžních prostředků.

Pro účetní jednotku je významné, aby určila hmotně odpovědného pracovníka za peněžní prostředky v pokladně (pokladník) a sepsala s ním dohodu o hmotné odpovědnosti za svěřené peněžní prostředky. Pokladník vede pokladní knihu, manipuluje s peněžními prostředky, provádí po skončení pokladních hodin přepočítání (fyzickou inventuru) peněz a porovnává je se zůstatkem vykázaným v pokladní knize (pokladní skonto). Případné zjištěné rozdíly (pokladní schodek nebo přebytek) musí být přešetřeny a záznamy v pokladní knize musí být uvedeny do souladu se skutečností.

Porovnání účetního stavu a skutečného stavu peněžních prostředků je nezbytné provést minimálně v rámci inventarizace pro potřeby účetní závěrky. Inventarizační rozdíl, který představuje schodek (nižší skutečný stav peněz, než je v účetnictví) se vyúčtuje v účetním období, za nějž se inventarizace provádí, na vrub finančních nákladů, dle používaného účtového rozvrhu na vrub účtu **569 - Manka a škody na finančním majetku**. V případě, že má účetní jednotka sepsanou dohodu o hmotné odpovědnosti, může předepsat schodek k úhradě odpovědné osobě. Vzniká tedy pohledávka za touto osobou, o níž lze účtovat dle účtového rozvrhu na vrub účtu **335 – Pohledávky za zaměstnanci** a ve prospěch účtu **668 – Ostatní finanční výnosy**.

Peněžní prostředky v hotovosti mohou být v české měně nebo ve valutách. V takovém případě se provádí účtování o valutové pokladně, pro níž je nezbytné vymezit samostatný účet (podle rozhodnutí účetní jednotky buď syntetický, nebo analytický). Přepočet valut nakoupených v komerční bance může být směnným kursem devizového trhu ČNB nebo kursem, za který byly tyto hodnoty nakoupeny nebo prodány. Různé druhy kursů nebo jejich změny způsobují, že vznikají kursově rozdíly, které ovlivňují

bud' finanční náklady - budeme používat účet **563 – Kursové ztráty**, nebo finanční výnosy - budeme používat účet **663 - Kursové zisky**. Účetní jednotka má možnost o kursových rozdílech účtovat v průběhu účetního období podle svého rozhodnutí, které uvede ve vnitřní směrnici. Vždy však musí při uzavírání účtů k rozvahovému dni přepočítat konečný zůstatek ve valutové pokladně (na příslušném účtu účtové skupiny 21, příp. 26) aktuálním kursem ČNB a vzniklé kursové rozdíly zaúčtovat na vrub finančních nákladů nebo ve prospěch finančních výnosů. (Březinová, Munzar; 2007, s. 248)

3.2 PENÍZE NA CESTĚ

K překlenutí časového nesouladu mezi pohyby peněz a vystavováním, resp. obdržetím příslušných účetních dokladů, se používá účet **Peníze na cestě**. Směrná účtová osnova má pro tento účet v oblasti finančního majetku samostatnou účtovou skupinu **26 – Převody mezi finančními účty**. Dochází-li k převodům mezi dvěma pokladnami, které nejsou místně odděleny, problém nevzniká, neboť lze s výplatou či vkladem peněz ihned vystavit příslušný účetní doklad. Pokud by byly pokladny umístěny v určité vzdálenosti, například v různých provozovnách, převod v hotovosti se provádí tak, že peníze přenáší odpovědná osoba, tudíž se zaúčtuje pohledávka účetní jednotky za touto osobou.

Důvod účtovat o penězích na cestě vzniká tehdy, když dochází k převodu mezi penězi v pokladně a na bankovním účtu. Pokladník vystaví výdajový doklad s tím, že peníze jsou odneseny do banky. Banka je přijme, vystaví příjmový doklad, nikoliv však výpis z bankovního účtu (ten je možné aktuálně sledovat například na internetových stránkách, avšak chybí záznam – doklad, který je považován pro účetní jednotku za rozhodující pro účtování na bankovním účtu). Do doby získání výpisu z banky v papírové podobě účetní jednotka nahrazuje účtování na bankovním účtu účtováním na účtu **Peněz na cestě**. Obdobná situace nastává, když pokladník vyzvedne hotovosti v bance, tam obdrží sice výdajový doklad, nikoliv však výpis z bankovního účtu, přinese peníze do účetní jednotky, kde je příjem peněz zaznamenán na příjmový pokladní doklad. Výdej z bankovního účtu nelze zaúčtovat, opět se použijí **Peníze na cestě**.

Peníze na cestě se používají také při převodech **mezi dvěma bankovními účty**. Ve většině případů nemá účetní jednotka k dispozici najednou bankovní výpisy z obou dvou bankovních účtů. Peníze na cestě jsou také nástrojem při účtování o platbách bankovními kartami. V rozvaze se vykazují peníze na cestě buď na řádku určenému pro peníze v hotovosti, nebo na řádku, který je vymezen pro bankovní účty, a to podle podstaty konečného zůstatku. (Březinová, Munzar; 2007, s. 251)

3.3 CENINY

Ceniny, které se vykazují společně s peněžními prostředky jako krátkodobý finanční majetek, neboť jsou vysoce likvidní, nemají ve směrné účtové osnově samostatnou účtovou skupinu. Proto se zahrnují do účtové skupiny **21 – Peníze**. V ceninách jsou ztělesněny peněžní prostředky, v určitém slova smyslu je nahrazují – patří mezi ně poštovní známky, kterými se platí poštovní služby, dálniční známky, kolky, které jsou určeny k úhradě poplatků při styku zejména se státními orgány včetně soudů, telefonní karty, z nichž se postupně platí za telefonické služby, karty na odběr pohonných hmot, stravenky do provozoven veřejného stravování, předplacené jízdenky na hromadnou dopravu aj. V účtové osnově pro podnikatele bychom ceniny našli na účtu **213 – Ceniny**.

V praxi je nutno odlišit ceniny, za které se při nákupu zaplatila jejich jmenovitá hodnota, od tzv. přísně zúčtovatelných tiskopisů, o nichž je účtováno na podrozvahových účtech. Podrobnější členění cenin lze zajistit buď více syntetickými účty, nebo účty analytickými. Povedou se podle jednotlivých druhů cenin a hmotně odpovědných osob (podepsání dohody o hmotné odpovědnosti). Podléhají inventarizaci, při níž se provádí fyzická inventura a případné inventarizační rozdíly se účtují v účetním období provedení inventarizace stejně jako u pokladny. Nákup cenin se účtuje podle výdajového pokladního dokladu nebo na základě účetního dokladu vydaného dodavatelem – faktury jako přírůstek na vrub účtu **213 – Ceniny**. Výdej cenin, pokud došlo ke spotřebě, se zaúčtuje souvztažně na nákladový účet, který by měl svým druhem odpovídat druhu služby, poplatku, účelu, k jakému byla cenina využita. V některých případech se výdej cenin zaměstnanci zaznamenává jako pohledávka, podle našeho účtového rozvrhu na účtu **335 – Pohledávky za zaměstnanci** a teprve poté se účtuje o faktické spotřebě na vrub příslušných nákladů.

Účtování **stravenek** jako cenin je poněkud složitější. Účetní jednotka prodává stravenky do provozoven veřejného stravování nakoupené od různých obchodních partnerů svým zaměstnancům, přičemž se částečně podílí na jejich úhradě. Částku až do výše 55% z hodnoty stravenek může zaměstnancům účetní jednotka poskytnout, tato částka je pro ni daňově uznaným provozním nákladem, který patří vzhledem ke svému charakteru do účtové skupiny **52 – Osobní náklady**, resp. účet **527 – Zákonné sociální náklady**. Pokud přispívá účetní jednotka nad tuto hranici určenou zákonem o daních z příjmů, pak jde z hlediska účetnictví rovněž o náklad, ale účtovaný jako daňově neuznaný. Proto je vhodné v účetnictví používat pro zaúčtování účet **528 – Ostatní sociální náklady**. Některé účetní jednotky dávají přednost účtování tak, že si vytvářejí z disponibilního (zdaněného výsledku hospodaření) sociální fond. Rozdíl mezi poskytnutou úhradou účetní jednotkou a hodnotou stravenky platí zaměstnanec, a proto se o něm účtuje na vrub účtu **335 – Pohledávky za zaměstnanci**. (Březinová, Munzar; 2007, s. 254)

3.4 ÚČTOVÁNÍ KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU – ZOBRAZENÍ V ÚČTOVÉM ROZVRHU PRO PODNIKATELE

Krátkodobý finanční majetek se v účtovém rozvrhu nachází v **účtové třídě 2**:

21 – Peníze

211 – Pokladna

213 – Ceniny

22 - Účty v bankách

221 – Bankovní účty

26 – Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

Dále v účtovém rozvrhu v účtové třídě 2 najdeme skupiny:

- **23 – Krátkodobé bankovní úvěry;**
- **24 – Krátkodobé finanční výpomoci;**
- **25 – Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek;**
- **29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku.**

Bankovními úvěry a opravnými položkami se v tomto textu nebudu zabývat.

26 – Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

4. ÚČTOVÁNÍ KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU V PRAXI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

4.1 ZOBRAZENÍ KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU V ÚČTOVÉM ROZVRHU 2010 PRO ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY

Směrná účtová osnova určuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření; toto uspořádání musí zajistit sestavení účetní závěrky. Pro vybrané účetní jednotky může směrná účtová osnova určit i uspořádání a označení analytických účtů a označení a uspořádání podrozvahových účtů.

Na podkladě směrné účtové osnovy podle odstavce 1 jsou účetní jednotky povinny sestavit účtový rozvrh, v němž uvedou účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce.

Účetní jednotky sestavují účtový rozvrh podle odstavce 2 pro každé účetní období; v průběhu účetního období je možno účtový rozvrh doplňovat. Pokud nedochází k prvnímu dni účetního období ke změně účtového rozvrhu platného v předcházejícím účetním období, postupuje účetní jednotka podle tohoto rozvrhu i v následujícím účetním období. (Svobodová, aj.; 2010, s. 398)

Uspořádání směrné účtové osnovy je členěno na účtové třídy, účtové skupiny a syntetické účty ve struktuře stanovené v příloze č. 7 vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Členění směrné účtové osnovy podle odstavce 1 je závazné pro územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace, státní fondy podle rozpočtových pravidel, Pozemkový fond České republiky a organizační složky státu.

Syntetické účty lze pro potřeby účetní jednotky dále členit na analytické účty. V případě, že účetní jednotka je povinna předávat účetní záznamy, včetně účetních zápisů v účetních knihách, v členění stanoveném v technické vyhlášce o účetních záznamech, vytváří členění syntetických účtů na odpovídající analytické účty, pokud uvedené povinnosti přenosu účetních záznamů nezajistí jiným způsobem. Na základě směrné účtové osnovy, uspořádání a označování podrozvahových účtů (viz. výše) a případného členění na analytické účty účetní jednotka sestaví účtový rozvrh, v němž uvede syntetické, analytické a podrozvahové účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů, k sestavení účetní závěrky a k přenosu účetních záznamů podle technické vyhlášky o účetních záznamech a podle jiných právních předpisů. (Svobodová, aj.; 2010, s. 111)

Zobrazení v účtovém rozvrhu vypadá takto:

Účtová třída 2 – Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky

Účtová skupina 22 – Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů

223 – Zvláštní výdajový účet

Účtová skupina 23 – Bankovní účty územních samosprávných celků

231 – Základní běžný účet územních samosprávných celků

236 – Běžné účty fondů územních samosprávných celků

Účtová skupina 24 – Ostatní bankovní účty

241 – Běžný účet

244 – Termínované vklady krátkodobé

245 – Jiné běžné účty

Účtová skupina 25 - Krátkodobý finanční majetek

251 – Majetkové cenné papíry k obchodování

253 – Dluhové cenné papíry k obchodování

256 – Jiné cenné papíry

Účtová skupina 26 - Peníze

261 – Pokladna

262 – Peníze na cestě

263 – Ceniny

Účtová skupina 28 - Krátkodobé úvěry a půjčky

281 – Krátkodobé úvěry

282 – Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)

283 – Vydané krátkodobé dluhopisy

289 – Jiné krátkodobé půjčky

(Svobodová, aj.; 2010, s. 212)

5. OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA – ADAPTABILITA

5.1 OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA – ADAPTABILITA (ZKR. OPPA) – INFORMATIVNÍ PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU

Operační program Praha – Adaptabilita (dále OPPA) podporuje projekty, které pomohou řešit potřeby regionu hlavního města Prahy v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti, je zaměřený na další profesní vzdělávání, podporu lidí znevýhodněných na trhu práce a na modernizaci vzdělávání na školách. OPPA je jedním ze tří programů v ČR, které v období let 2007 – 2013 využívají prostředky Evropského sociálního fondu a je platný pouze pro území hlavního města Prahy – účastníci projektů podpořených z OPPA musejí být z Prahy nebo pracovat pro pražské zaměstnavatele, případně musejí být studenty pražských škol. Realizátoři projektů ovšem mohou být z jakéhokoli regionu ČR.

OPPA má celkem čtyři samostatné věcné oblasti, v rámci kterých mohou projekty získat podporu. Tyto oblasti jsou nazývány „prioritní osy“.

Struktura OPPA

- Prioritní osa 1 – Podpora rozvoje znalostní ekonomiky
- Prioritní osa 2 – Podpora vstupu na trh práce
- Prioritní osa 3 – Modernizace počátečního vzdělávání
- Prioritní osa 4 – Technická pomoc (odtud nelze čerpat prostředky na běžné projekty – prostředky lze čerpat pouze na zajištění administrace programu, tj. např. na zajištění pracovníků, kteří program řídí, na informační systém pro monitorování využití prostředků apod.)

Platí, že projekt může být podpořen pouze v rámci jedné prioritní osy. Nelze tedy předložit projekt, který by měl za cíl řešení problémů spadajících pod dvě a více prioritních os.

Prostředky OPPA jsou rozdělovány prostřednictvím tzv. výzev k předkládání projektových žádostí. Výzvy zajišťují otevřenou soutěž mezi projekty. V rámci konkrétní výzvy je vždy stanovena maximální a minimální velikost rozpočtu projektu. Minimální rozpočet projektu je vždy 1 milion Kč, maximální nepřekročí 15 milionů Kč. Maximální doba realizace projektu v rámci OPPA je 30 měsíců. Hlavní město Praha plánuje vyhlásit pro OPPA do roku 2013 celkem čtyři výzvy, přičemž výzvy by měly být otevřeny vždy pro všechny tři věcné prioritní osy najednou. Aktuální harmonogram výzev je k dispozici na www.oppa.cz v sekci Výzvy.

5.2 INFORMACE O ROZPOČTU A FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

Celkový rozpočet OPPA je 127,5 mil. EUR, tj. více než 3,3 miliardy Kč. Evropský sociální fond přispívá 85% z této částky, zbylé prostředky pocházejí z veřejných zdrojů ČR (7,5% ze státního rozpočtu a 7,5% z rozpočtu hlavního města Prahy. Rozpočet vypadá následovně:

- 39%, tj. 1 267,9 milionů Kč - Podpora rozvoje znalostní ekonomiky
- 29%, tj. 967,6 milionů Kč – Podpora vstupu na trh práce
- 29%, tj. 967,6 milionů Kč – Modernizace počátečního vzdělávání
- 3%, tj. 114,6 milionů Kč – Technická pomoc

Podpora z OPPA není vždy poskytována na 100% nákladů. Spolufinancování z vlastních zdrojů příjemce je nutné, když je podpora poskytována v režimu některé z tzv. blokových výjimek ze zákazu veřejné podpory. U některých projektů je nad rámec pravidel veřejné podpory hlavním městem Prahou vyžadováno spolufinancování ze zdrojů příjemce, aby bylo zřejmé, že daná organizace má o realizaci projektu skutečně zájem. Přesné procento tohoto spolufinancování je vždy stanoveno ve výzvě k předkládání projektových žádostí – liší se pro různě velké podniky a také se zohledňuje typ organizace.

Podpora je poskytována formou zálohových plateb, první záloha je vyplácena po podpisu grantové smlouvy; další jsou navázané na zprávy o postupu realizace projektu. Příjemce musí o tom, jak projekt probíhá, hlavní město Prahu informovat. První stručnou informaci

představuje **Zpráva o zahájení realizace projektu**, která shrnuje první dva měsíce realizace a není věnována výdajům. **Monitorovací zprávy** musí příjemce předkládat za každých šest měsíců realizace a kromě popisu toho, jak podpořené aktivity probíhají, je třeba ve zprávě doložit i uskutečněné výdaje. Součástí zprávy je také žádost o další zálohovou platbu. Při nákupu zboží či služeb od externích dodavatelů pro potřeby projektu musí příjemce postupovat podle pravidel OPPA. Podle předpokládané hodnoty zakázky to znamená oslovovat určitý počet potenciálních dodavatelů, transparentně hodnotit jejich nabídky apod. Od okamžiku předložení projektové žádosti musí být u žadatele provedena kontrola. Povinností žadatele je tuto kontrolu umožnit. Příjemce musí dodržovat všechna ustanovení grantové smlouvy. Pokud by pravidla porušil, může se stát, že na výdaje projektu nebude prostředky OPPA možné použít.

5.3 ČERPÁNÍ ALOKACE PROGRAMU

Čerpání alokace programu se odvíjí od postupu realizace podpořených projektů. V každé monitorovací zprávě má příjemce za povinnost vyúčtovat a patřičným způsobem doložit uskutečněné výdaje projektu. Údaje z finanční části monitorovací zprávy jsou v informačním monitorovacím systému evidovány jako **žádosti o platbu**. Žádosti o platbu v sobě obsahují informace o zálohách, které jsou ze strany hl. m. Prahy poskytovány příjemcům na úhradu výdajů spojených s projektovými aktivitami, a také obsahují údaje o objemu prostředků, jež byly vyúčtovány jakožto uskutečněné výdaje projektu. Hl. m. Praha vyúčtované výdaje kontroluje a následně je po jejich schválení jakožto způsobilých zařazuje do tzv. souhrnných žádostí o platbu, na základě nichž dochází k čerpání prostředků z bankovního účtu **Platebního a certifikačního orgánu** (dále jen PCO), který v ČR spravuje prostředky poskytnuté Evropskou komisí na realizaci operačních programů. V roce 2010 příjemci předložili v rámci OPPA celkem 511 monitorovacích zpráv obsahujících vyúčtované výdaje projektu, z nichž hl. m. Praha do konce roku 2010 schválilo 491. Přehled o celkovém počtu monitorovacích zpráv (tj. i žádostí o platbu) k 31. prosinci 2010 obsahuje následující tabulka.

Tab. 1: Postup administrace monitorovacích zpráv (v ks)

Rok předložení zprávy	Předložené zprávy celkem	Z toho zpracované Řídicím orgánem v roce 2009	Z toho zpracované Řídicím orgánem v roce 2010	K 31.12.2010 nezpracované
2009	247	193	54	0
2010	511	-	437	74
Celkem	758	193	491	74

Zdroj: Řídicí orgán Operačního programu Praha Adaptabilita

Řídicí orgán v roce 2010 vypracovával souhrnné žádosti o platbu a předkládal je PCO v souladu se stanoveným harmonogramem. Celkem bylo v roce 2010 vypracováno 15 souhrnných žádostí. Všechny z nich byly PCO schváleny v plné výši, přičemž 14 z nich bylo schváleno v termínu do 31. prosince 2010. Objem prostředků zahrnutých v roce 2010 do souhrnných žádostí dosáhl 16,3 milionů EUR (cca 410,6 milionů Kč), což odpovídá 15% alokace OPPA, objem výdajů schválených PCO do konce roku 2010 je 15,9 milionů EUR (cca 399,7 milionů Kč).

Také certifikace výdajů OPPA probíhala v roce 2010 dle standardního harmonogramu, tj. celkem proběhly 3 certifikace, a to za období k 31. lednu, 31. květnu a 15. září 2010. Všechny certifikace proběhly úspěšně, veškeré výdaje navržené Řídicím orgánem k certifikaci byly PCO odsouhlaseny a ve formě Výkazu výdajů byly odeslány Evropské komisi. Celkem byly k 31. prosinci 2010 certifikovány veřejné výdaje OPPA ve výši 16,4 milionu EUR (cca 420,5 milionu Kč). Průběžné platby ze strany Evropské komise proběhly v roce 2010 bez komplikací a bez prodlení. V návaznosti na vyúčtované výdaje byly v roce 2010 projektům z 1. a 2. výzvy průběžně poskytovány další zálohové platby na úhradu výdajů projektů a v závěru roku byly také poskytnuty první zálohové platby na realizaci projektů podpořených ve 3. výzvě. Celkem bylo v roce 2010 na účty příjemců podpory poukázáno 849,6 milionů Kč (cca 33,6 milionů EUR), kumulovaně za celou dobu implementace OPPA pak toto číslo dosahuje 1 354,2 milionů Kč (cca 53,7 milionů EUR).

Tab. 2 :Finanční údaje k 31. 12. 2010

	Finanční prostředky operačního programu celkem (EU a vnitrostátní)	Celkové certifikované způsobilé výdaje vynaložené příjemci	Příslušný příspěvek z veřejných zdrojů	Podíl certifikovaných způsobilých výdajů na celkovém financování programu v %
<u>Prioritní osa 1- Podpora rozvoje znalostní ekonomiky</u> Evropský sociální fond	48 729 498,00 €	7 003 164,81 €	6 971 446,43 €	14,3%
<u>Prioritní osa 2- Podpora vstupu na trh práce</u> Evropský sociální fond	37 188 301,00 €	3 231 068,26 €	3 231 068,26 €	8,7%
<u>Prioritní osa 3- Modernizace počátečního vzdělávání</u> Evropský sociální fond	37 188 301,00 €	5 127 793,97 €	5 127 793,97 €	13,8%
<u>Prioritní osa 4 – Technická pomoc</u> Evropský sociální fond	4 405 949,00 €	1 053 038,82 €	1 053 038,82 €	23,9%
<u>Celkový součet</u>	127 512 049,00 €	16 415 065,86 €	16 383 347,48 €	12,9%

Zdroj: Monitorovací systém Central

5.4 FINANČNÍ PLÁN

Celková alokace OPPA dosahuje 127,5 milionů EUR. Prostředky ze zdrojů EU kryjí 85% rozpočtu programu, národní podíl spolufinancování zajišťují hl. město Praha a Česká republika, která prostředky poskytuje ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj. Přesnou informaci o finančním plánu obsahuje následující tabulka:

Tab. 3: Finanční plán OPPA podle prioritních os

Prioritní osa	Fond	Příspěvek EU	Veřejné prostředky celkem	Podíl na celkové alokaci OPPA
1- Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	ESF	41 420 073 €	48 729 498 €	38,2%
2- Podpora vstupu na trh práce	ESF	31 610 056 €	37 188 301 €	29,2%
3- Modernizace počátečního vzdělávání	ESF	31 610 056 €	37 188 301 €	29,2%
4 - Technická pomoc	ESF	3 745 057 €	4 405 949 €	3,4%
Celkem		108 385 242 €	127 512 049 €	100,0%

Zdroj: Monitorovací systém Central

Tab. 4: Finanční plán OPPA na období 2007 – 2013 (jen Evropský sociální fond)

Rok	Strukturální fondy (Evropský sociální fond)
2007	14 579 111 €
2008	14 870 693 €
2009	15 168 107 €
2010	15 471 469 €
2011	15 780 898 €
2012	16 096 517 €
2013	16 418 447 €
Celkem 2007- 2013	108 385 242 €

Zdroj: Monitorovací systém Central

5.5 PLATBY ZE STRANY EVROPSKÉ UNIE, KŘÍŽOVÉ FINANCOVÁNÍ

V roce 2010 došlo k poukázání celkem 3 průběžných plateb:

- dne 27. dubna ve výši 4 422 060,47 €,
- dne 6. srpna ve výši 5 927 455,49 €, a
- dne 9. prosince byla připsána částka 3 431 012,38 €.

Platby ze strany Evropské komise dosahovaly ke konci roku 2010 celkové výše 23 680 517,21 € (zahrnují předběžné platby poskytnuté ze strany Evropské komise

v několika splátkách v letech 2007 až 2009 a také jednu průběžnou platbu připisanou na účet Platebního a certifikačního orgánu na podzim roku 2009.

Křížové financování je způsob financování uznatelných výdajů projektu, kdy je možno doplňkovým způsobem a do určité výše financovat výdaje z Evropského sociálního fondu podle pravidel Evropského fondu pro regionální rozvoj. Tzn., že z ESF je možno v rámci stanovených limitů hradit také náklady na pořízení nábytku, vybavení, vozidel, infrastruktury, nemovitostí a pozemků, za podmínky, že tyto výdaje jsou nezbytné pro dosažení cílů realizovaných projektů a mají přímou vazbu na tyto projekty. Limity křížového financování jsou stanoveny v jednotlivých výzvách.

V rámci prioritních os 1, 2, 3 OPPA probíhá využití křížového financování v návaznosti na čl. 34, odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, a to s ohledem na limit 10% alokace na každou prioritní osu.

K 31. prosinci 2010 došlo v OPPA k čerpání prostředků, které naplňovaly parametry dle výše uvedeného článku, v celkové výši 15 073 471 Kč (cca 597 206 €). Na základě smluv uzavřených do konce roku 2010, je v projektech plánováno využití křížového financování celkově ve výši 33 813 374 Kč (cca 1 339 674 €), což představuje 1,4% z celkem kontrahovaných prostředků k danému datu.

Tab. 5: Čerpání křížového financování (za celkové veřejné zdroje OPPA)

	Výdaje OPPA schválené ŘO	Z toho křížové financování v €	Z toho křížové financování v %
Prioritní osa 1	10 672 946,52 €	111 162,24 €	1,0%
Prioritní osa 2	5 184 595,95 €	220 525,89 €	4,3%
Prioritní osa 3	6 791 254,07 €	265 517,53 €	3,9%
Prioritní osa 4	1 234 619,95 €	není využíváno	není využíváno
Celkem	23 883 416,50 €	597 205,67 €	2,5%

Zdroj: Řídící orgán OPPA - údaje z Informačního systému Monit7+ (stav k 31.12.2010)

Projekty lze z hlediska využití křížového financování rozdělit na tři skupiny. Poměrně velká část projektů žádným způsobem křížové financování nevyužívá. Na základě dat

platných ke konci roku 2010 představují tyto případy více než tři čtvrtiny ze všech podpořených projektů. Ve skupině projektů, které křížové financování využívají, pak naprostou většinu představují situace, kdy je křížové financování zapojeno jen ve velmi malé míře (jedná se o desetiny procent či jen jednotky procent způsobilých nákladů projektu). Nejčastěji jde v těchto projektech o pořízení nezbytného nábytku (zejména stolů a židlí) do tříd, počítačových učeben, kabinetů či knihoven a podobných prostor využívaných cílovou skupinou projektu. V několika případech bylo nejprve nutné tyto prostory upravit, zrekonstruovat, popřípadě vybavit zatemněním. Není výjimečné také provedení stavebních úprav pro usnadnění přístupu do budov (rampy pro kočárky či osoby se sníženou pohyblivostí). V rámci projektů, které realizují školy (zejména střední školy), je pak křížové financování využíváno pro nákup interaktivních tabulí do tříd. Ojedinele se potom vyskytují nákupy dalších technických prostředků – serverů, profesionálních kamer či vědeckých zařízení jako je výukový energetický komplex. Samostatnou skupinu představují projekty, ve kterých je křížové financování využíváno v objemu desítek procent způsobilých nákladů projektu. Do této skupiny Řídící orgán zahrnul projekty, ve kterých je dle smlouvy plánováno využití křížového financování dosahujícího 20% a více z celkových způsobilých výdajů projektu. V OPPA se prozatím jedná o 8 projektů.

5.6 VRÁCENÁ NEBO ZNOVU POUŽITÁ POMOC

V roce 2010 nedošlo v OPPA k vrácení nebo zrušení podpory ve smyslu článku 57 (Udržitelnost operací) Nařízení (Evropských společenství, dále jen ES) č. 1083/2006. Oproti předchozím rokům implementace OPPA ovšem rok 2010 přinesl změnu v tom, že Řídící orgán odhalil a šetřil první nesrovnalosti a že vymožené prostředky byly zohledněny v rámci certifikace výdajů, tj. došlo k finančním opravám dle čl. 98 (Finanční opravy prováděné členskými státy) Nařízení (ES) č. 1083/2006. Přehled o těchto finančních opravách zachycuje následující tabulka.

Tab. 6: Přehled o finančních opravách výdajů OPPA

Prioritní osa	Částky, jež byly odejmuty nebo získány zpět, zohledněné ve výkazu výdajů předloženém Evropské komisi		Částky, jež byly odejmuty nebo získány zpět, ale dosud nezohledněné ve výkazu výdajů předloženém Evropské komisi	
	Za celkové způsobilé výdaje	Za veřejné zdroje	Za celkové způsobilé výdaje	Za veřejné zdroje
1.	599,25 €	599,25 €	3 899,73 €	3 899,73 €
2.	1 038,55 €	1 038,55 €	2 979,59 €	2 979,59 €
3.	1 433,56 €	1 433,56 €	267,67 €	267,67 €
4.	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Celkem	3 071,36 €	3 071,36 €	7 146,99 €	7 146,99 €

Zdroj: Monitorovací systém Central

Celková částka finančních oprav je jen velmi malá a nemá ani potenciální negativní dopad na průběh čerpání alokace OPPA. O prostředky, které byly (či budou) v souladu s pravidly PCO odečteny od výkazu výdajů, se zvýšila částka zatím nevyužitě alokace, kterou může Řídící orgán využít na realizaci podpořených projektů.

5.7 KVALITATIVNÍ ANALÝZA

V OPPA v roce 2010 probíhaly 2 hlavní skupiny činností, jejichž prostřednictvím Řídící orgán usiluje o dosažení cílů programu. Postupovala realizace komplexních projektů, projektu technické pomoci a zejména grantových projektů podpořených na základě 1. a 2. výzvy. Celková kontrahovaná podpora na tuto skupinu projektů dosáhla ke konci roku 2010 částky 2 467 milionů Kč (cca 99,4 milionů EUR). Kromě administrace schválených a realizovaných projektů probíhala příprava, resp. administrace 3. výzvy k předkládání projektových žádostí v rámci prioritní osy 1 a 3 o celkové alokaci 450 milionů Kč (cca 17 milionů EUR). Monitoring projektů je uskutečňován nejprve formou Zprávy o zahájení realizace projektu (vztahuje se k prvním dvěma měsícům realizace) a následně pak formou Monitorovacích zpráv (shrnují postup realizace za každých 6 měsíců). Výjimečně příjemce nepředkládá Zprávu o zahájení realizace, ale rovnou informuje ve formátu

Monitorovací zprávy. Tato výjimka se uplatňuje pouze v případech, kdy jsou k termínu podpisu grantové smlouvy projektové aktivity již plnohodnotně realizovány. Do konce roku 2010 bylo předloženo celkem 364 Zpráv o zahájení realizace projektu; všechny tyto zprávy byly hl. m. Prahou administrovány. Dále bylo předloženo celkem 758 monitorovacích zpráv, z nichž hl. m. Praha do konce roku 2010 schválila 684. Dosažený pokrok v naplňování výstupů programu v závislosti na finančním pokroku je uveden v následující tabulce.

Tab. č. 7: Reálný pokrok OPPA (všechny zdroje)

Prioritní osa	Alokace 2007-2013	Předložené projektové žádosti		Prostředky kryté smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům		Prostředky předložené k certifikaci		Certifikované prostředky předložené Evr. Komisi	
	v mil. EUR	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %
1.	48,7	216,7	444,6%	37,7	77,4%	10,7	21,9%	7,0	14,4%	7,0	14,4%
2.	37,2	133,5	359,1%	27,4	73,7%	5,2	13,9%	3,2	8,6%	3,2	8,6%
3.	37,2	135,7	364,8%	27,9	75,0%	6,8	18,3%	5,1	13,7%	5,1	13,7%
4.	4,4	4,9	111,1%	4,9	111,2%	1,2	28,0%	1,1	25,0%	1,1	25,0%
Celkem	127,5	490,8	384,9%	97,9	76,8%	23,9	18,7%	16,4	12,9%	16,4	12,9%

Zdroj: Monitorovací systém Central

Tempo čerpání prostředků OPPA probíhá v souladu se záměry a očekáváními Řídícího orgánu. Nebyly identifikovány žádné překážky ani rizika pro čerpání. Dokladem úspěšného a řízeného čerpání prostředků OPPA je skutečnost, OPPA měl nejpřesnější odhad čerpání k 31. prosinci 2010 (přičemž čerpáním se v tomto odstavci rozumí čerpání z pohledu Evropské komise) ze všech operačních programů spolufinancovaných ze Strukturálních fondů či Fondu soudržnosti v ČR. Skutečné čerpání OPPA k 31. prosinci 2010 dosáhlo hodnoty 102,7% predikované částky zaslané Evropské komisi v srpnu 2010.

K 31. prosinci 2010 byl vztah fyzického a finančního pokroku implementace OPPA následující: objem výdajů uskutečněných příjemci a schválených Řídícím orgánem dosáhl 18,7 % z celkové alokace programu. Tento údaj odpovídal očekávání Řídícího orgánu s ohledem na termíny zahájení realizace projektů a pravidla vyúčtování vzniklých výdajů.

Hodnota ukazatele počtu úspěšně podpořených osob se zvýšila na 191,2 % plánované cílové hodnoty. Důvodem je postup realizace jednotlivých projektů a také naplnění dat za všechny realizované projekty v monitorovacím systému. Důvodem, který způsobil, že ukazatel přesáhl své cílové hodnoty, je zejména fakt, že na úrovni projektů (zejména v prioritní ose 1) jsou realizovány menší jednotky podpory (z hlediska časové dotace kurzů) pro cílové skupiny projektu, než bylo předpokládáno při stanovování cílových hodnot OPPA. Skutečnost, že podpora směřuje na vzdělávání, které je pro účely vykazování členěno do menších jednotek podpor, než bylo plánováno, neznamena dle Řídícího orgánu pro OPPA problém a není důvodem pro změny v rámci implementace. Rovněž překračování cílové hodnoty z uvedeného důvodu nepředstavuje pro Řídící orgán důvod k úpravě cílových hodnot. Z kontroly monitorovacích zpráv a kontrol fyzické realizace projektů na místě je zřejmé, že projekty probíhají efektivně a směřují k naplnění specifických cílů jednotlivých prioritních os. Počet podpořených projektů dosáhl hodnoty 84,7 % z plánované cílové hodnoty (za použití definice OPPA). S ohledem na další plánované výzvy Řídící orgán předpokládá, že cílová hodnota tohoto ukazatele by měla být dosažena (resp. že bude za celý program spíše mírně překročena) a že není potřeba přijímat specifická opatření. Toto přesvědčení vychází zejména z faktu, že objem prostředků OPPA krytých smlouvou dosáhl hodnoty 76,8 %.

Ukazatel počtu aktivit programu přesáhl cílovou hodnotu (aktuálně je na 140 % cílové hodnoty). Za aktivity podpory programu jsou považovány zejména semináře a workshopy určené pro žadatele a příjemce. Vyšší než plánovaná hodnota je způsobena vysokým zájmem o OPPA ze strany žadatelů (viz. počty předložených projektů ve vztahu k alokaci zejména 1. a 2. výzvy). Aby Řídící orgán umožnil účast na seminářích všem zájemcům, musel jich zorganizovat větší než původně předpokládaný počet. Na překročení plánu se dále projevuje skutečnost, že Řídící orgán věnuje nemalé úsilí podpoře příjemců tak, aby realizace projektů probíhala co nejkvalitněji. Jsou pořádány např. specifické semináře k problematice zadávacích řízení, což také navyšuje počet aktivit programu evidovaný ve statistikách OPPA. Celkově fyzický pokrok postupuje podle očekávání a není nutné přijímat žádná mimořádná opatření.

Tab. 8: Výdaje uskutečněné příjemci a schválené Řídicím orgánem a fyzický pokrok realizace

K 31.12.2010	Alokace 2007- 2013	Výdaje uskutečněné příjemci a schválené Řídicím orgánem	Čerpání alokace
Finanční stav	127,5 mil. €	23,9 mil. €	18,7%
Fyzický stav	Plán 2015	Stav k 31.12.2010	
Ukazatele výstupu		v ks	v % plánu
Počet úspěšně podpořených osob	12 750 mil. €	23 374 mil. €	191,2%
Počet podpořených projektů	570 mil. €	483 mil. €	84,7%
Počet aktivit podpory programu	80 mil. €	112 mil. €	140,0%

Zdroj: Řídicí orgán OPPA s použitím Monitorovacího systému Central

Pokrok lze vyjádřit procenty (porovnávám údaje stavu k 31.12.2009 a 31.12.2010).

- Proplacené prostředky příjemcům: zvýšeno o 13,6 %
- Počet úspěšně podpořených osob: zvýšen o 187,7 %
- Počet podpořených projektů: zvýšen o 53,5 %
- Počet aktivit podpory programu: zvýšen o 42,5 %

5.8 KONTROLA

Provádění specifických finančních kontrol

Za ověřování činnosti řídicího a kontrolního systému operačního programu je na základě čl. 58 a čl. 62 obecného nařízení pro každý operační program odpovědný **auditní orgán**. Pověřeným auditním subjektem je pro OPPA hlavní město Praha, resp. oddělení interního auditu Magistrátu hl.m. Prahy. Interní audit byl pověřen výkonem auditu OPPA na základě smlouvy o výkonu auditu mezi Ministerstvem financí, jež vykonává funkci Auditního orgánu, a hl. městem Prahou. Nad rámec auditů zajišťovaným Pověřeným auditním subjektem či přímo Auditním orgánem, může docházet ke kontrolám implementace OPPA např. ze strany Platebního a certifikačního orgánu, Evropské komise, Evropského účetního dvora aj. Dále se oprávnění kontrolovat realizaci OPPA vztahuje také na Ministerstvo pro

místní rozvoj, a to z titulu poskytovatele dotace na financování OPPA. OPPA získává prostředky na financování podílu Evropského sociálního fondu a také části národních veřejných zdrojů formou dotace poskytované tímto ministerstvem. Pro vztah poskytovatele a příjemce dotace je v českém právním řádu upraveno oprávnění kontrolovat využití dotace. Na jaře 2010 Pověřený auditní subjekt zahájil audit vzorku operací prováděný ve smyslu čl. 62 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (Evropské společenství) č. 1083/2006. Do vzorku operací byly zařazeny veškeré výdaje, které byly certifikovány v roce 2009. Naprostou většinu zjištění představují pochybení administrativního charakteru bez finančního dopadu (byla klasifikována jako málo závažná), např.:

- podpis nadřízeného na pracovním výkaze je dřívějšího data než podpis pracovníka,
- na pracovním výkazu chybí datum podpisu,
- v pracovní smlouvě jednoho pracovníka chybí datum podpisu smlouvy,
- na zjednodušených daňových dokladech chybí příslušná sazba DPH,
- formulační chyba týkající se vykazování monitorovacích ukazatelů.

Celkem čtyři případy patří do kategorie středně závažných zjištění a mají finanční dopad, tj. představují **nezpůsobilé výdaje**. Ve všech případech se jedná o zařazení výdajů, jež dle pravidel OPPA patří mezi nepřímé výdaje, do výdajů přímých. Jeden z případů Řídící orgán identifikoval ještě před odhalením pomocí interního auditu a zahájil šetření nesrovnalosti v souladu s pravidly OPPA. V ostatních případech proběhlo šetření nesrovnalosti na základě podnětu interního auditu Magistrátu hl. m. Prahy. Tři případy jsou navázané na kategorii osobních nákladů: z přímých výdajů nesmí být hrazeny mzdové výdaje za výkon činností vyjmenovaných v Projektové příručce OPPA jakožto nepřímé (jedná se např. o zajištění publicity projektu, kopírování, zajištění úklidu, zajištění účetnictví apod.). V jednom případě se jednalo o nákup právních služeb, tj. dodávku od externího dodavatele. Také právní služby jsou dle pravidel OPPA vymezeny jako nepřímý výdaj. Přehled částek, kterých se čtyři zmiňovaná zjištění dotýkala: 856,14 Kč; 37 913,40 Kč; 8 839,61 Kč; 15 983,39 Kč; celkem 63 592,54 Kč (cca 2 519,51 €). Všechny případy se týkaly žádostí o platbu předložených v létě roku 2009. Řídící orgán již na podzim roku 2009 identifikoval, že rozlišení přímých a nepřímých výdajů činí některým příjemcům problémy, a proto byla přijata **opatření**:

- zpracování pomůcky – metodických článků a jejich zveřejnění na webové stránce OPPA
- podrobné vysvětlování nepřímých nákladů na všech seminářích a workshopech, které jsou pro příjemce podpory Řídícím orgánem připraveny

Všechna zjištění lze označit jako individuální chyby. Rozsah těchto chyb je pouze omezený a nemá dopad na čerpání celkové alokace OPPA jako takové. Příčinou je zavedení nepřímých nákladů jako nového systému pro vykazování výdajů.

Dalším způsobem kontroly příjemců jsou kontroly na místě realizace projektů. Jsou prováděny z úrovně Řídícího orgánu formou veřejnoprávní kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění, a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění.

Kontroly fyzické realizace projektů probíhají už od počátku roku 2009. K 31. prosinci 2010 bylo ukončeno celkem 153 kontrol na místě (pozn.: je zahrnuta i jedna kontrola, jež byla řádně zahájena, nicméně byla následně zrušena, protože příjemce v jejím průběhu odstoupil od realizace projektu). Objem zkontrolovaných prostředků dosáhl za všechny zdroje financování celkem 379 214 815,80 Kč (tj. cca 15 024 358,79 €). Podíl zkontrolovaných výdajů z celkových způsobilých výdajů OPPA dosahuje hodnoty 62,9 %. Pouze 0,02 % z kontrolovaných výdajů bylo kontrolou vyhodnoceno jako nezpůsobilé výdaje (jedná se o 90 914,51 Kč, tj. cca 3 602 €).

6. ÚČTOVÁNÍ OPERAČNÍHO PROGRAMU **PRAHA ADAPTABILITA**

Metodika účtování OPPA a OPPK vychází z Českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 703 – Transfery a Metodiky finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů na období 2007 – 2013.

6.1 SYSTÉM BANKOVNÍCH ÚČTŮ

Bankovní účty používané pro potřeby OPP jsou rozděleny do dvou skupin – účty s analytikou 05XX nahrazují dřívější základní běžné účty a účty s analytikou 08XX nahrazují dřívější výdajové účty.

1. okruh účtů

231 0505 HMP - OPPA účet vedený u České spořitelny

Tento účet se používá k zachycení přijatých dotací ze státního rozpočtu (část SR a část EU) a podílu hl.m. Prahy, k zaslání dotací Městským částem, Příspěvkovým organizacím městských částí zasílaných přes Městské části, Příspěvkovým organizacím Magistrátu hlavního města Prahy a třetím stranám, dále k vratkám těchto dotací, případně k odvodům a finančnímu vypořádání.

2. okruh účtů

231 0836 MHMP – OPPA účet vedený u České spořitelny

Tento účet se používá výhradně k hrazení způsobilých výdajů v rámci akcí (projektů) OPPA, odborů a nákladových středisek MHMP. Účty jsou dotovány ve výši uskutečněných výdajů ze základního běžného účtu 231 0506, resp. 231 0505. Tento převod provádí ČS automaticky denně (cash pooling).

V případě neschválení způsobilých výdajů, které již byly uhrazeny z účtů OPP, musí být neprodleně provedena náhrada již proplacených nezpůsobilých výdajů z účtů města na účty akcí (projektů OPP).

Výdajové účty vedené u PPF banky:

- 231 0800 výdaje Magistrátu hlavního města Prahy
- 231 0850 výdaje Odboru městského investora - OMI
- 231 0900-0919 výdaje Technické správy komunikací - TSK

Tyto účty jsou určeny pouze k hrazení nezpůsobilých výdajů v rámci projektů OPP. V případě pozdějšího schválení původně nezpůsobilých výdajů, které již byly uhrazeny z výdajového účtů MHMP, musí být neprodleně provedena náhrada již proplacených výdajů z účtů OPP na účty města.

6.2 SYSTÉM POUŽITÍ ÚČELOVÝCH ZNAKŮ

Účelový znak (**nnzyyxxx**) je součástí rozpočtové a účetní věty. Je základním prvkem pro rozlišení zdrojů finančních prostředků. Je důležitým údajem pro vstup dat do výkazu Fin 2-12M pro jednotlivé části, kterých se týká.

Účelové znaky pro sledování prostředků spolufinancování ze státního rozpočtu a Evropské unie

nn	- nástroj
z	- zdroj
yy	- označuje kapitolu státního rozpočtu
xxx	- číselník Ministerstva financí ČR

Účelové znaky pro sledování prostředků spolufinancování - podíl MHMP

nn	- nástroj
z	- zdroj
00	- vyčleněno pro kapitolu státního rozpočtu
xxx	- číselník stanovený hl. městem Prahou

Pro operační program Praha Adaptabilita jsou stanoveny tyto účelové znaky:

Způsobilé výdaje:

Operační program Praha Adaptabilita

40517856	-nástroj „40“zdroj „5“ prostředky Evropské unie investiční
40117847	-nástroj „40“zdroj „1“ prostředky státního rozpočtu investiční
40100087	-nástroj „40“zdroj „1“ prostředky hlavního města Prahy investiční

40517125	-nástroj „40“ zdroj „5“ prostředky Evropské unie neinvestiční
40117397	-nástroj „40“ zdroj „1“ prostředky státního rozpočtu neinvestiční
40100087	-nástroj „40“ zdroj „1“ prostředky hl. města Prahy neinvestiční

Nezpůsobilé výdaje

00000091	-neinvestiční nezpůsobilé výdaje projektu
00000094	-investiční nezpůsobilé výdaje projektu

Každý jednotlivý způsobilý výdaj, není-li ve smlouvě uvedeno jinak, se rozpadá v poměru
85% prostředky Evropské unie
15% prostředky Česká republika (v poměru 50% podíl státní rozpočet,
50% podíl Magistrát hlavního města Prahy (dále jen MHMP) u projektů schválených do
22.9.2010, po tomto datu činí podíl MHMP celých 100% podle usnesení vlády č. 64/2011)
V tomto poměru musí být předkontován i účtován.

6.3 EVIDENCE DOKLADŮ VZTAHUJÍCÍCH SE K VLASTNÍM PROJEKTŮM MAGISTRÁTU HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Všechny doklady (faktury i platební poukazy) vztahující se k vlastním projektům
MHMP OPPA (bez ohledu na způsobilost výdajů) musí být bez výjimky evidovány
v příslušných knihách OPPA.

- V případě, že faktura obsahuje pouze **způsobilé výdaje** a bude placena pouze z účtu OPPA, provede se její evidence, likvidace i krytí v příslušné knize OPPA.

- V případě, že faktura obsahuje **výdaje nezpůsobilé i způsobilé** a bude placena současně z účtu MHMP i z účtu OPPA bude zaevidována v knize věcně příslušného odboru, kde se provede likvidace a krytí nezpůsobilých výdajů, potom se faktura převiduje do příslušné knihy OPPA a provede se zbývající likvidace a krytí způsobilých výdajů.

Jsou-li fakturované **výdaje pouze nezpůsobilé**, provede se evidence v knize OPPA, OPPK, a bez dalších úkonů se faktura převiduje do knihy příslušného odboru, kde se provede likvidace a krytí.

Ke sledování administrace projektů i postupu realizace celého programu slouží monitorovací informační systém, který je koncipován jako celek vzájemně komunikujících informačních systémů o třech základních úrovních.

- Centrální úroveň: IS MSC 2007
- Úroveň Řídícího orgánu pro řízení a administraci projektů: IS Monit7+
- Předkládání žádostí a další komunikace mezi žadatelem a řídicím orgánem: IS Benefit7.

Systém číslování akcí (projektů) je základním stavebním kamenem informačního systému ve smyslu možnosti provázání všech přijatých i poskytnutých (vydaných) finančních prostředků na konkrétní číselník akcí vedený v systému Monit7+.

7. ÚČTOVÁNÍ MEZI ÚČTY UVNITŘ ÚČETNÍ JEDNOTKY – POSTUP POUŽÍVANÝ NA ODBORU ÚČETNICTVÍ MAGISTRÁTU HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

7.1 PŘEVODY UVNITŘ A MEZI NÁKLADOVÝMI STŘEDISKY

Přijaté dotace z Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen MMR) se zachycují a účtují na bankovním účtu OPPA souhrnně za celý program. Účetní věta obsahuje ORG (souhrnný – 00300000000000) položku (4116, 4216 podle platné metodiky), UZ (vydaný MF ČR v číselníku účelových znaků) včetně nástroje, zdroje a ORJ (0902). Současně se přijaté dotace evidují na účtu 374 0136/0137 – přijaté zálohy na dotace za celý program.

Převod spoluúčasti hlavního města Prahy

Finanční prostředky ve výši schválené spoluúčasti se následně převedou ze základního běžného účtu MHMP na základní běžný účet OPPA souhrnně za celý program. Tento převod realizuje po dohodě s odborem Fondů evropské unie odbor účetnictví MHMP. Účetní věta obsahuje ORG (souhrnný - 00300000000000 pro OPPA), položku (8901 podle platné metodiky), UZ (UZ vydaný MHMP bez nástroje a zdroje) a ORJ (0902). Podle metodiky MMR se součástí spoluúčasti HMP stávají rovněž úroky, vygenerované na základním běžném účtu OPPA. Tyto úroky jsou ihned při příjmu označeny ÚZ a do financování programů OPPA se zapojí po schválení Radou hlavního města Prahy, případně Zastupitelstvem hlavního města Prahy. Při financování projektů se spolupodílem MHMP jsou úroky čerpány přednostně. Další zdroje MHMP jsou použity až po vyčerpání úroků.

Dotace zvláštních základních běžných účtů (bývalých výdajových) tzv. **cash pooling** - převod finančních prostředků ze základního běžného účtu na zvláštní základní běžný účet ve výši uskutečněných výdajů - provádí banka automaticky podle pohybů na účtech. Dotace jsou účtovány podle platné metodiky.

Evidence přijatých a vydaných dotací

Dotace přijaté od MMR se evidují na účtu 374 0136/0137 – přijaté zálohy na dotace - za celý program OPPA. Při každém jednotlivém výdaji se současně účtuje i snížení poměrné části této dotace a to v případě projektů vlastních příspěvkových organizací a třetích stran při neinvestičních výdajích proti účtu **672 – Výnosy územních rozpočtů z transferů**, a při výdajích investičních proti účtu **403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku**. V případě projektů městských částí se účtuje pouze na účtu 672. V případě investičních výdajů se na účet **403** účtuje až u městských částí.

7.2 PŘÍKLADY ÚČTOVÁNÍ

7.2.1 ÚČTOVÁNÍ PŘÍJMŮ (TRANSFERY OD MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ)

Předpis pohledávky na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
939	0836/0837						00A00000000000	x,xx	
999	0939								x,xx

Předpis pohledávky na základě avíza

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
346	0836/0837				nnzyyxxx	0902	00A00000000000	x,xx	
374	0136/0137				nnzyyxxx	0902	00A00000000000		x,xx
939	0836/0837						00A00000000000		x,xx
999	0939							x,xx	

Přijetí dotace

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
231	0505/0506		4116/4216		nnzyyxxx	0902	00A00000000000	x,xx	
346	0836/0837				nnzyyxxx	0902	00A00000000000		x,xx

Účtování o vratkách finančních prostředků od konečných příjemců

Předpis pohledávky

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
377	0136/0137				nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP	x,xx	
672	0636/0637				nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP		x,xx

Proúčtování vratky

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
377	0136/0137				nnzyyxxx	0902	00AaaaaXXPPPP		x,xx
231	0505/056	xxxx	xxxx		nnzyyxxx	0902	00AaaaaXXPPPP	x,xx	

Účtování o snížení dotace poskytnuté ze zdrojů Evropské unie, případně státního rozpočtu (u dotací poskytnutých od roku 2010)

V případě vratek od městských částí se v ÚZ neuvádí nástroj a zdroj.

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
374	0136/0137				nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP	-x,xx	
672/403	0636/0637				nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP		-x,xx

7.2.2 ÚČTOVÁNÍ VÝDAJŮ

Předpis závazku při podpisu smlouvy

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL	
976	0836/0837	prostředky z fondů EU,SR,MHMP)					00Aaaaa000000			x,xx
999	0976							x,xx		

Při účtování o závazcích je povinné uvést v textu číslo smlouvy, o které je účtováno, resp. číslo žádosti o platbu.

Transfer městským částem

- 7,5 % Magistrát hl. m. Prahy
- 7,5 % státní rozpočet
- 85% Evropská unie

Účtuje se podle UZ vyhlášených Ministerstvem financí ČR bez nástroje a zdroje na OPPA.

Účtování o žádosti a převodu transferu z účtu MHMP

	Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
								00AaaaaXXPPPP		
předpis	349	0836/0837					xxxx			x,xx
	672	0636/0637					xxxx	00AaaaaXXPPPP		-x,xx
	976	0836/0837						00Aaaaa000000		x,xx
	999	0976								x,xx
úhrada	231	0505/0506		4122/4222		000yyxxx	0X02	00AaaaaXXPPPP		x,xx
	349	0836/0837					0X02	00AaaaaXXPPPP		x,xx
	374	0136/0137				000yyxxx	0X02	00AaaaaXXPPPP		c,cc
	672	0636/0637				000yyxxx	0X02	00AaaaaXXPPPP		c,cc

Transfer příspěvkovým organizacím Magistrátu hl. m. Prahy

- 7,5 % Magistrát hl. m. Prahy
- 7,5 % státní rozpočet
- 85% Evropská unie

Účtuje se podle UZ vyhlášených Ministerstvem financí ČR včetně nástrojů a zdrojů na OPPA.

Účtování o žádosti a převodu transferu z účtu MHMP

	Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
předpis	378	0136/0137					xxxx	00AaaaaXXPPPP		x,xx
	572	0836/0837					xxxx	00AaaaaXXPPPP	x,xx	
	976	0836/0837						00Aaaaa000000	x,xx	
	999	0976								x,xx
úhrada	231	0505/0506	xxxx	5331/6351	nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP		x,xx
	378	0136/0137					xxxx	00AaaaaXXPPPP	x,xx	
	374	0136/0137/			nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP	c,cc	
	672	0636/0637			nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP		c,cc
	403	0636/0637			nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP		c,cc

Transfer třetím stranám

- 7,5 % Magistrát hl. m. Prahy
- 7,5 % státní rozpočet
- 85% Evropská unie

Účtuje se podle UZ vyhlášených Ministerstvem financí ČR včetně nástroje a zdroje na OPPA.

Účtování o žádosti a převodu transferu z účtu MHMP

	Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
předpis	378	0136/0137					xxxx	00AaaaaXXPPPP		x,xx
	572	0836/0837					xxxx	00AaaaaXXPPPP	x,xx	
	976	0836/0837						00Aaaaa000000	x,xx	
	999	0976								x,xx
úhrada	231	0505/0506	xxxx	5xxx/6xxx	nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP		x,xx
	378	0136/0137					xxxx	00AaaaaXXPPPP	x,xx	
	374	0136/0137			nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP	c,cc	
	672	0636/0637			nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP		c,cc
	403	0636/0637			nnzyyxxx		xxxx	00AaaaaXXPPPP		c,cc

Proučtování převodu ze základního běžného účtu na zvláštní základní běžný účet podle skutečných výdajů (cash pooling)

Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
231	0836/ 0837		8901					x,xx	
262	0150								x,xx
231	0505/ 0506		8901						x,xx
262	0150							x,xx	

Vrácení finančních prostředků Ministerstvu pro místní rozvoj, Ministerstvu financí

Vrácení prostředků poskytnutých do roku 2009 včetně a přijatých na účet MHMP do roku 2010 včetně

	Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
předpis	401	0933				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000	x,xx	
	347	0836/0837				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000		x,xx
úhrada	347	0836/0837				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000	x,xx	
	231	0505/0506	6402	5364		nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000		x,xx

Vrácení prostředků poskytnutých do roku 2009 včetně a vrácených na účet MHMP v roce 2011

	Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
předpis	672	0636/0637				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000		-x,xx
	347	0836/0837				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000		x,xx
úhrada	347	0836/0837				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000	x,xx	
	231	0505/0506	6402	5364		nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000		x,xx

Vrácení prostředků poskytnutých od roku 2010

	Su	Au	OdPa	Pol	ZJ	UZ	ORJ	Org	MD	DAL
předpis	374	0136/0137				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000	x,xx	
	347	0836/0837				nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000		x,xx

úhrada	347	0836/0837			nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000	x,xx
	231	0505/0506	6402	5364	nnzyyxxx	xxxx	00Aaaaa000000	x,xx

Platby zabezpečované pokladnou

Dotace pokladny

	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	DAL
231	0836/0837	6171	5182			xxxx			x,xx
262	0136/0137							x,xx	

Příjem dotace do pokladny

SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	DAL
261	0136/0137							x,xx	
262	0136/0137								x,xx

Vrácení finančních prostředků na konci roku do pokladny probíhá stejným způsobem na obrácených stranách účtů.

Úhrada výdajů z pokladny

	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	DAL
261	0136/0137								x,xx
5xx	0836/0837					xxxx	00AaaaaXXPPPP		x,xx
231	0836/0837	6171	5182			xxxx			- x,xx
231	0836/0837	6171	5xxxx(6xxx)			nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP	x,xx
374	0136/0137					nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP	c,cc
672	0636/0637					nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP	c,cc
403	0636/0637					nnzyyxxx	xxxx	00AaaaaXXPPPP	c,cc

*** různé účty nákladů neinvestičních a investičních, příp. účet dodavatelů

Na závěr bych se ráda pustila do zhodnocení a shrnutí všech poznatků a praktických zkušeností a znalostí, které jsem se snažila do této bakalářské práce vložit.

V teoretické části jsem se rozhodla popsat, jak se zobrazuje krátkodobý finanční majetek – bankovní účty, peníze v hotovosti a ceniny v účtovém rozvrhu, jak se o něm účtuje a to vše z pohledu jak podnikatele, tak účetní jednotkou řídící se jiným závazným postupem – účetní jednotkou zahrnutou do oblasti orgánů státní správy.

Na závěr této první části jsem zahrнула výňatky z účtového rozvrhu, kde jsem chtěla ukázat rozdíly v zobrazení krátkodobého finančního majetku a jeho označení na syntetických účtech u podnikatelů a u účetních jednotek spadajících pod nařízení pro územní samosprávné celky.

V praktické části jsem se zabývala nastíněním problematiky implementace operačních programů, které jsou financovány Evropskou unií, konkrétně Evropským sociálním fondem. K popisu a praktickým ukázkám jsem si vybrala operační program Praha Adaptabilita a díky své práci na Magistrátu hlavního města Prahy jsem využila možnost pozorování pro ukázkou účtování příjmů a výdajů týkajících se tohoto projektu a také informace ohledně úspěšnosti projektu – zaměřila jsem se na uplynulý rok 2010, který lze z dostupných zdrojů nyní zhodnotit. Globálním cílem tohoto projektu je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny občany.

V roce 2010 došlo k výraznému posunu v oblasti věcného a finančního pokroku programu. Čerpání prostředků postupuje tak, že Operační program Praha Adaptabilita je nejlépe čerpajícím operačním programem spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu v České republice. Z celkové alokace OPPA bylo ke konci roku 2010 již 76,8% prostředků přiděleno na projekty prostřednictvím smlouvy. Na realizaci projektů bylo příjemcům vyplaceno 42,2% prostředků OPPA. Objem certifikovaných prostředků dosáhl ke 31.12.2010 celkem 12,9% rozpočtu programu.

Tyto informace jsou velmi zajímavé a dle mého názoru nejsou všeobecně známé, proto jsem se rozhodla je čtenářům přiblížit prostřednictvím mé bakalářské práce.

POUŽITÉ ZDROJE:

BŘEZINOVÁ, Hana; MUNZAR, Vladimír. *Účetnictví I.* 3. přeprac. a rozšíř. vyd. Praha: Institut svazu účetních, 2007. 494 s. ISBN 978-80-86716-45-9.

PROKŮPKOVÁ, Danuše; TAKÁČOVÁ, Hana, aj. *Lexikon účetních souvztažností pro příspěvkové organizace.* Základní dílo včetně 23. aktualizace. Praha: Verlag Dashöfer, 2005. ISBN 80-86229-12-2.

Průvodce Operačním programem Praha – Adaptabilita. Praha : MHMP - Odbor fondů Evropské unie, 2010, 22 s.

SVOBODOVÁ, Jaroslava, aj. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky.* Olomouc: Anag, 2010. 439 s. ISBN 978-80-7263-594-8.

Úplné znění č. 786 - Účetnictví, Nové účetní standardy, Kontrola - podle stavu k 8.3.2010. Ostrava: Sagit, 2010, 288 s. ISBN 978-80-7208-803-4.

Metodika účtování operačních programů Praha Konkurenceschopnost a Praha Adaptabilita pro vlastní hlavní město Prahu. Praha: MHMP, 2010, 16 s. nebylo publikováno – pouze pro vnitřní potřebu MHMP

Výroční zpráva Operačního programu Praha Adaptabilita za rok 2010. Praha: MHMP - Odbor fondů Evropské unie, 2011, 132 s.